

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Serghei Crețu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Crețu împotriva lui Serghei Crețu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori,

împotriva deciziei din 27 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2ra-857/24
NR. PIGD 2-23102149-01-2ra-18092024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1)-(3) lit. b) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului

Judecătoria Soroca, sediul Central, jud. – L. Popescu
Curtea de Apel Bălți, jud. – E. Grumeza, D. Corolevschi N. Chircu

15 ianuarie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Serghei Crețu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 iulie 2023, Olga Crețu, reprezentată de avocata Iraida Ursu, a depus cerere la cererea de chemare în judecată împotriva lui Serghei Crețu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori (f. d. 1-3).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Olga Crețu, reprezentată de avocata Iraida Ursu a indicat că se află în relații de căsătorie cu pârâtul Serghei Crețu, începând cu 02 august 2017, căsătoria fiind înregistrată la Oficiul Stării Civile Soroca, sub nr.104.

3. În comun părțile au doi copii minori XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născută la XXXXX, care se află la întreținerea și educația reclamantei.

4. A indicat că XXXXX frecventează IPLT, „Ion Creangă” mun. Soroca, iar XXXX frecventează IET „Șoricel”, mun. Soroca, la adunările părintești participă mama și bunica pe linie maternă, la fel toate cheltuielile sunt suportate de către ele, fapt confirmat din certificatele anexate la materialele dosarului.

5. A precizat că, chiar de la începutul căsniciei, relațiile dintre părți au fost tensionate, ultimul aplica violența fizică asupra sa, deseori consuma băuturi alcoolice, o numea cu cuvinte necenzurate chiar și în prezența copiilor, ultimii nedorind să audă și nici să vorbească cu tatăl, amenințându-i chiar cu moartea, a fost nevoită să apeleze la organele de drept. De nenumărate ori a încercat să discute cu pârâtul despre comportamentul său, însă ultimul nu dorește să se schimbe.

6. Astfel a indicat că deja de un an de zile cu pârâtul nu locuiește împreună, nu mai duce o viață de familie și comunică din ce în ce mai rar,

ultimul nu ajută financiar copiii, care zilnic au nevoie de hrană, îmbrăcăminte și încălțăminte, nemaivorbind de momentele în care acestia se îmbolnăvesc, medicamentele fiind destul de costisitoare astfel consideră că pensia de întreținere în sumă de 2 000 de lei pentru un copil ar fi rezonabilă din punct de vedere al egalității drepturilor și obligațiilor dintre părinți.

7. Totodată, a evidențiat că, încasarea pensiei de întreținere în cuantum fix este generată de faptul că reclamanta nu are posibilitatea de a prezenta careva acte privind venitul pârâtului, astfel a considerat că suma solicitată se raportează la suma necesară pentru creșterea și educația copiilor și este una rezonabilă fiind în interesul superior al copiilor care au dreptul la o viață decentă.

8. Oportunitatea stabilirii domiciliului copiilor cu mama rezidă din faptul că fiicele locuiesc cu reclamanta separat de tatăl lor și din atașamentul copiilor față de mamă și viceversa. Totodată, stabilirea domiciliului copiilor este necesară și în vederea perfectării actelor, în situația lipsei pe perioade îndelungate a pârâtului pe teritoriul Republicii Moldova.

9. În drept, reclamanta Olga Crețu, reprezentată de avocata Iraidă Ursu, și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 36, 37, 58, 63, 74, 76 din Codul familiei.

10. Reclamanta Olga Crețu, reprezentată de avocata Iraidă Ursu a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată la 02 august 2017 între ea și Serghei Crețu, înregistrată la Oficiul Stării Civile Soroca, sub nr. 104, stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născută la XXXXX cu mama Olga Crețu, încasarea de la pârât a pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime de 2 000 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 09 octombrie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Olga Crețu. A fost desfăcută căsătoria încheiată între Olga Crețu și Serghei Crețu, înregistrată la 02 august 2017, la Oficiul Stării Civile Soroca, sub nr. 104. A fost stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX și XXXXX cu mama Olga Crețu. S-a încasat de la Serghei Crețu în beneficiul Olgăi Crețu pensia pentru

întreținerea copiilor minori XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născută la XXXXX în mărime de 1 800 de lei lunar pentru fiecare, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată – 14 iulie 2023, până la atingerea majoratului copiilor minori. S-a încasat de la Serghei Crețu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 296 de lei. S-a încasat de la Serghei Crețu în beneficiul Olgăi Crețu cheltuielile judiciare în mărime de 5 000 de lei (f. d. 33, 40-43).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

12. La 18 octombrie 2023, Serghei Crețu, reprezentat de avocatul Daniel Ghidirim, a declarat apel nemotivat (f. d. 38-39-verso) împotriva hotărârii din 09 octombrie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul Central, iar la 16 noiembrie 2023, a prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie modificată plata pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1 800 lei, lunar, în conformitate cu certificatul eliberat de Direcția Statistică Soroca 50% din minimul de existență a unui copil cu vârsta 1-6 ani - 2411,70 lei, modificată plata taxei de stat de 1 296 de lei și a cheltuielilor de judecată de 5 000 de lei, proporțional admiterii cerințelor (f. d. 57-58).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

13. Prin decizia din 27 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Serghei Crețu, reprezentat de avocatul Daniel Ghidirim și menținută hotărârea din 09 octombrie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul Central (f. d. 101, 102-107-verso).

14. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat cu certitudine că potrivit certificatului de căsătorie seria CS-V nr.1404069, la 02 august 2017 a fost încheiată căsătoria între Serghei Crețu și Olga Spataru (numele după căsătorie – Crețu), înregistrată și trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr.104 de către Oficiul Stare Civilă Soroca (f. d. 7).

15. Totodată, conform certificatului de naștere seria NA-VI nr.XXXXXX eliberat la 16 august 2017 de Oficiul Stare Civilă Soroca, se confirmă nașterea XXXXX la XXXXX, în rubrica părinți fiind indicați: tata – Serghei Crețu, IDNP XXXXX, și mama Olga Crețu, IDNP XXXXX (f. d. 5).

16. Iar prin certificatul de naștere seria NA-VI nr.XXXXXX eliberat la 10 ianuarie 2018 de Serviciul Stare Civilă Soroca, se confirmă nașterea copilului XXXXX la XXXXX, în rubrica părinți fiind indicați: tata – Serghei Crețu, IDNP XXXXX, și mama Olga Crețu, IDNP XXXXX (f. d. 6).

17. Cu referire la cerința cu privire la desfacerea căsătoriei, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat că conviețuirea părților în calitate de soți și păstrarea familiei acestora în continuare este imposibilă.

18. În atare ordine de idei, instanțele de judecată au remarcat faptul că imperativele asigurării celei mai bune protecții a intereselor copilului dispun de prioritate în raport cu interesele sau sentimentele părinților, motiv din care protecția, buna dezvoltare a copilului, inclusiv atașamentul sentimental și siguranța acestuia vor constitui circumstanțe determinante pentru instanță la stabilirea domiciliului copilului minor.

19. Reieșind din prevederile art. 38 alin. (2) lit. d) din Codul familiei și interesul superior a copiilor minori, care este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești, având în vedere că de educația copiilor se ocupă mama, la adunările părintești participă mama și bunica de pe linia maternă, la fel toate cheltuielile sunt suportate de către ele, instanțele de judecată au ajuns la concluzia de a determina domiciliul copiilor minori cu mama Olga Crețu.

20. La fel, în interesul superior al copiilor și pentru menținerea pe cât este posibil a nivelului anterior de asigurare materială a copiilor, luând în considerare care este salariul mediu pe economie și situația materială a părților, datele Biroului National de Statistică privind minimul de existență a copilului minor, instanța de apel a susținut soluția primei instanțe privind încasarea pensiei de întreținere pentru XXXXX și XXXXX, în cuantum de 1 800 de lei, lunar pentru fiecare din data depunerii prezentei acțiuni în instanța de judecată.

21. Cu privire la cerința reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată în baza art. 96 alin. (1) și (1¹), art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a dispus încasarea sumei în mărime de 1 296 de lei, cu titlu de taxă de stat și 5 000 de lei, cu titlu de cheltuielile de asistență juridică.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

22. La 06 iulie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Serghei Crețu, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel.

SOLICITAREA RECURENTULUI

23. În motivarea recursului, recurentul Serghei Crețu a invocat prevederile art.432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă. Mai mult ca atât a indicat că au fost încălcate normele de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă și anume: cauza a fost examinată în absența participanților la proces cărora nu li s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată la Curtea de Apel Bălți.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

24. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

25. Completul de judecată conchide că recurentul s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost notificată recurentului Serghei Crețu, la 07 mai 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoare de expediere (f. d. 111), fiind recepționată la 15 mai 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 113), iar cererea de recurs a fost depusă la 03 iulie 2024 (f. d. 121-122).

26. Ulterior, în adresa părților a fost expedit copia recursului declarat de Serghei Crețu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 155).

27. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Olga Crețu și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca nu au făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Art. 433 alin. (1) lit. (a) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);

29. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

30. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

31. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă

1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la data depunerii cererii de recurs), enunțate la pct. 29 din prezenta încheiere.

33. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, deși la data emiterii deciziei instanței de apel (27 februarie 2024), erau deja în vigoare modificările operate la Codul de procedură civilă, în partea ce ține de temeiurile de declarare a recursului introduse prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), recurentul nu a dat dovadă de diligența corespunzătoare și a invocat temeiurile de drept din redacția anterioară a legislației procesuale, care nu mai produc efecte juridice, fiind caduce.

34. Verificând motivele de casare, invocate în recurs de Serghei Crețu, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

36. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Sergiu Crețu, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

38. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla

expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

40. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

41. Cu referire la alegațiile lui Serghei Crețu, indicate în recurs, precum că Curtea de Apel Bălți a dispus examinarea cauzei în lipsa citării legale a acestuia, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le apreciază critic.

42. Or, din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat copia încheierii din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost dispusă acceptarea apelului declarat de Serghei Crețu, reprezentat de avocatul Daniel Ghidrim și stabilită ședința de judecată pentru 27 februarie 2024, ora 11:30 (f. d. 95) la aceeași dată, la adresa electronică a reprezentantului recurentului, avocatului Daniel Ghidrim indicată ca adresă de contact în mandatul avocatului Seria MA nr. 1975060 din 18 octombrie 2023 (f. d. 39), – danielghid@gmail.com, fapt ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 96).

43. Conform art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

44. Mai mult ca atât, la 26 februarie 2024, prin poșta terestră, însuși recurentul a depus cerere de examinare a cererii de apel în lipsa sa (f. d. 108).

45. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme

de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Serghei Crețu, ca fiind inadmisibil.

46. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Serghei Crețu, împotriva deciziei din 27 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni